

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Vår dato:

29.06.2023

Vår referanse

2023/6457

Deres dato:

Deres referanse

Bardu kommune
Postboks 401
9360 BARDU

Telefonnummer til saksbehandler

Rasmus Kristoffer Høyning, 78 95 03 27

Avslag på søknad om skadefelling av bjørn i Bardu kommune

Statsforvalteren i Troms og Finnmark viser til muntlig søknad om skadefelling av bjørn i Bardu, 25.06.2023.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 13, 1 og 3 avslår Statsforvalteren i Troms og Finnmark søknad om skadefellingstillatelse på bjørn ved Berglund i Bardu kommune.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker fra mottatt brev, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29 samt rovviltforskriften § 18 tredje ledd. En eventuell klage til Miljødirektoratet sendes via Statsforvalteren i Troms og Finnmark.

Bakgrunn for saken

Søndag 25.06 ble det dokumentert 3 sau tatt av bjørn ved Berglund i Bardu kommune. To voksne søyer og et værlam. Dette området har en historikk med bjørn og tap i akkurat dette område. SNO samlet DNA på stedet som er sendt til hastedanalyse hos rovdato.

Tirsdag 27.06 ble en ny søye dokumentert tatt av bjørn etter dødsvarsel på halsklaven. Denne sauen har samme skadedato som de 3 andre og har blitt tatt samtidig.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b, jf. rovviltforskriften § 13, jf. også § 4 første ledd bokstav h og § 9. Vedtak om skadefelling kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse.

Statsforvalteren vurderer skadefelling innenfor den ramme som er satt av rovviltneemnda og Miljødirektoratet, jf. rovviltforskriften § 9 første ledd. Føringerne i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf
Org.nr. 967 311 014

- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset i tid, rom og antall dyr. For informasjon om rammer, målsettinger og organisering av forvaltning av rovvilt, se forvaltningsplan for rovvilt i region 8, vedtatt 10.10.2013, kapittel 3.

Bestandssituasjonen for bjørn i Troms

Det nasjonale bestandsmålet for brunbjørn er 13 årlige kull. Bestandsmålet for region 8 Troms og Finnmark er på 6 årlige kull. Antallet kull blir beregnet på bakgrunn av innsamlet DNA fra bjørn. I 2022 ble det beregnet at det ble født 3,0 kull i Troms og Finnmark. Dette er under det fastsatte bestandsmålet.

Ifølge «NINA Rapport 1986 – Populasjonsovervåkning av brunbjørn» har Finnmark hatt stor økning i antall påviste individer i perioden 2017-2019. Fra NINA Rapport 2267 er det registrert 71 bjørn med DNA-profil i Troms og Finnmark i 2022. Bestanden har siden 2019 ligget stabilt på mellom 68 og 66 individer. Den lille oppgangen i 2022 skyldes en liten oppgang i antall binner, per nå 35 stk. identifiserte individer.

Bare tre av de 71 individene i 2022 er registrert i Troms. Disse tre bjørnene er registrert både i 2020, 2021 og 2022. Av totalt 8 registrerte bjørner i Troms siden i 2020, har 3 blitt skutt på skadefelling i Norge og 1 i Sverige.

Statsforvalterens vurderinger

Naturmangfoldlovens prinsipper

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at bjørn og dens genetiske mangfold ivaretas på lang sikt, og at bjørnen forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder.

Hovedmålsetningen i norsk rovviltforvaltning er to-delt, jf. rovviltforliket av 2004. Den to-delte målsetningen sier at Norge skal ha en forvaltning som totalt sett bidrar til å dempe konfliktene og motvirke utrygghet, og samtidig ha en politikk som sikrer overlevelsen til alle de store rovviltartene i norsk natur. Den differensierte forvaltningen innebærer i hovedsak at man skal skille rovdyr og beitedyr i tid og rom. Konkret innebærer dette at man har opprettet forvaltningssoner for de ulike rovviltartene, A- og B-områder.

I *Forvaltningsplan for rovvilt i region 8, Troms og Finnmark*, fremgår regionale forvaltningsmål for store rovdyr og delmål for å nå hovedmålsetningene. Ett av delmålene er å sørge for effektivt uttak av rovvilt som representerer skadepotensiale i B-områder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid veies opp mot andre viktige samfunnsinteresser jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet. Statsforvalteren vurderer kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkelig til å fatte vedtak i saken. Forvaltningen har god kunnskap om status og utbredelse for brunbjørn og således et godt grunnlag for å vurdere hvilken effekt på bestanden uttaket vil ha. Førre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer dermed ikke til anvendelse.

Statsforvalteren legger til grunn at bestandsmålet for bjørn skal nås med lavest mulig skadepotensial på sau og rein, jf. rovviltforskriften § 6. Vi vurderer at uttak av én bjørn i Bjørn vil påvirke økosystemet negativt i vesentlig grad, jf. naturmangfoldlovens § 10.

Statsforvalteren har fulgt situasjonen i Bardu siden de første meldingene og tapene ble kjent. Vi har hatt dialog med kommunen og beitelaget underveis om våre vurderinger. Vi tar all informasjon som kommer fra beitenæringa, rovviltkontakter og SNO til etterretning. Vi har avventet vårt vedtak i påvente av resultat av hastedanalysen av DNA. Med bakgrunn i bestandssituasjonen i Troms vil det være av stor betydning for bestandens overlevelse at det ikke blir felt binner.

Da det ikke er meldt om nye skader eller observasjoner siden søknaden ble sendt, kan ikke Statsforvalteren se at resultatet av analysen vil være av betydning for avgjørelsen av denne søknaden. Vi kommer til å informere kommunen når resultatene fra DNA-analysen er kommet og vi har gått i dialog med beitelaget om mulige forebyggende tiltak for å forebygge nye tap.

Konklusjon

Statsforvalteren i Troms og Finnmark avslår søknad om skadefelling. Da det ikke meldt om nye observasjoner eller nye skader i området vurderer Statsforvalteren at det ikke lenger er grunnlag for å gi skadefelling.

Med hilsen

Lisa Bjørnsdatter Helgason (e.f.)
Miljødirektør

Rasmus Kristoffer Høyning
Rovviltforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent